

รายงานการวิจัย

ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของ สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด กรณีศึกษา : สมาชิกกลุ่มบ้านเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา

ยุพินพรรณ สิริวัฒนกุล¹ และ วันชัย เขาวลิต²

บทนำ

จากการที่ประชากรชาวไทยประมาณ 6 ล้านคน ประกอบอาชีพการทำสวนยาง โดยผลผลิตยางได้ปีละประมาณ 1.9 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 30.1 ของผลผลิตยางธรรมชาติทั้งหมดที่ผลิตได้ทั่วโลก และส่งออกเป็นอันดับหนึ่งของโลก นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2534 เป็นต้นมา (ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์, 2539 : 24) นำรายได้เข้าประเทศปีละกว่า 40,000 ล้านบาท (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2538 : 7) ซึ่งเป็นอันดับสองรองจากข้าว ผลิตรubber ส่วนใหญ่ที่ผลิตได้ประมาณร้อยละ 92.0 ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ แต่ใช้ในประเทศเพียงร้อยละ 8.0 เท่านั้น จึงทำให้ราคายางพาราของไทยถูกกำหนดโดยตลาดโลก ราคาไม่มีความแน่นอน เกษตรกรชาวสวนยางจึงไม่สามารถกำหนดราคาและปริมาณในการผลิตได้ โครงสร้างการค้าตลาดยางพาราของไทยจึงเป็นตลาดของผู้ซื้อ เนื่องจาก

ตลาดส่งออกยางพาราในประเทศไทยถูกกำหนดโดยกลุ่มพ่อค้ารายใหญ่เพียงไม่กี่ราย นอกจากนี้เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราร้อยละ 90.0 เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดเงินทุนและความรู้ด้านการตลาดทำให้ขาดอำนาจในการต่อรองทางด้านการตลาด รวมทั้งกรรมวิธีการผลิตยางแผ่นของเกษตรกรยังเป็นแบบโบราณ มีการผลิตที่ได้คุณภาพต่ำ ไม่สามารถเพิ่มมูลค่าของผลผลิตขึ้นมาได้ เป็นเหตุให้พ่อค้านำมาใช้เป็นข้ออ้างในการรับซื้อยางพาราจากเกษตรกร

ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว รัฐบาลได้มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2534 (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2538 : 8) ได้ใช้มาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรโดยแบ่งเป็นมาตรการระยะสั้น คือ มีการแทรกแซงราคายางพารา และมาตรการในระยะยาว คือ จัดตั้งสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด โดยมีเป้าหมายจะให้ครอบคลุมพื้นที่ปลูกยางพาราทั่วประเทศ แต่ละสหกรณ์จะมีโรงอบ/รมยาง

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาพัฒนาการเกษตร คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

² นักวิชาการสงเคราะห์สวนยาง สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2

เป็นของตนเอง จนกระทั่งในปี 2536-2537 สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จำกัด ก็ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จำกัด พร้อมกับสร้างโรงอบ/รมยางขึ้นทั้งหมด 310 โรง หรือ 310 สหกรณ์ ซึ่งทั้งหมดในปัจจุบันได้เปิดดำเนินการหมดแล้ว (สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง, 2539 : 2) การดำเนินการมีธุรกิจแบ่งเป็นรูปแบบต่างๆ หลากรูปแบบ มีทั้งทำธุรกิจผลิตยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นอบแห้ง และรูปแบบการรวบรวมน้ำยางสด เพื่อส่งจำหน่ายแก่โรงงานของเอกชนทั่วไป

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2 ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการเช่นเดียวกัน โดยได้รับอนุมัติในปีงบประมาณ 2537 จำนวน 18 สหกรณ์ ซึ่งปัจจุบันได้เปิดดำเนินการแล้วครบทุกสหกรณ์ โดยมีรูปแบบการผลิตยางแผ่นรมควันเป็นหลัก การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย เพราะคณะกรรมการดำเนินการผู้จัดการ และพนักงานในสหกรณ์ทุกคนได้รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง

จังหวัดสงขลา เขต 2 ในการบริหารงานสหกรณ์การผลิตยางแผ่นรมควันและยางแผ่นอบแห้ง พร้อมกันนี้สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2 ได้เปิดดำเนินการด้านการตลาด โดยเปิดเป็นตลาดประมูลยางแผ่นรมควัน ณ สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2 ซึ่งนับว่าทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีปัญหาน้อยลง

แต่อย่างไรก็ตาม จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ประมาณ 3 ปี สหกรณ์ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2 ก็ยังประสบกับปัญหาต่างๆ อีกมากมายที่ต้องได้รับการแก้ไข เพื่อให้เกิดประโยชน์กับสมาชิกโดยทั่วไปทั้ง 18 สหกรณ์ให้มากที่สุด เช่น ปัญหาการตรวจสอบสหกรณ์ หลักการดำเนินงานในรูปแบบสหกรณ์ การให้บริการของสหกรณ์ต่อสมาชิก ความมีประสิทธิภาพของกรรมการในการดำเนินงาน เป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้นี้เป็นแค่เพียงการสังเกตและคาดการณ์จากเจ้าหน้าที่เท่านั้น ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาสภาพที่แท้จริงมาก่อน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาปัจจัยบางประการเกี่ยวกับ

ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางจำกัด ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งคาดว่าผลจากการวิจัย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสหกรณ์ทั้ง 18 สหกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดสงขลา เขต 2 และจะเป็นแนวทางในการดำเนินการของสหกรณ์ ที่ได้รับอนุมัติในปีงบประมาณ 2538 ซึ่งกำลังจะเปิดดำเนินการ และอยู่ในระหว่างการก่อสร้างโรงอบ/รมยางของในบางสหกรณ์ เพื่อการดำเนินธุรกิจในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไปทางด้านสังคมและการติดต่อสื่อสาร ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง จำกัด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจบางประการของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการดำเนินงานของสหกรณ์

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด โดยเลือกศึกษา ณ สหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา เนื่องจากสหกรณ์แห่งนี้มีกิจกรรมมากกว่า 1 กิจกรรม และได้มีการดำเนินงานมาระยะเวลาหนึ่งเป็นเวลาเกิน 3 ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควรที่จะทำการศึกษาถึงความพึงพอใจของสมาชิกได้อย่างเหมาะสม และเห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้น

คำจำกัดความในการวิจัย

1. สมาชิก หมายถึง สมาชิกที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง จำกัด ที่เป็นสมาชิกจัดตั้ง (เกษตรกรที่เป็นสมาชิกเริ่มก่อตั้งสหกรณ์ครั้งแรก)

และสมาชิกที่เข้ามาเป็นสมาชิกภายหลังจากจัดตั้งสหกรณ์แล้ว โดยผ่านมติการรับรองของที่ประชุมของสมาชิกทั้งหมด

2. อายุ หมายถึง จำนวนอายุของสมาชิกที่แท้จริง และได้แบ่งออกเป็นช่วงของอายุ ออกเป็น 3 ช่วง คือ อายุ 20-39 ปี, อายุ 40-59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาที่แท้จริงในระบบโรงเรียน

4. ความพึงพอใจของสมาชิก หมายถึง ความเต็มใจในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่สมาชิกได้รับความต้องการของสมาชิก ซึ่งครอบคลุมความพึงพอใจในด้านการให้บริการของสหกรณ์ ความพึงพอใจในด้านรายได้ที่เกิดจากการเป็นสมาชิกของสหกรณ์ ความพึงพอใจในด้านเทคนิคและวิทยาการที่ได้รับ และความพึงพอใจในด้านการบริหารงานของกลุ่มผู้บริหาร และการให้การดูแลของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และในการศึกษานี้ได้แบ่งระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ไว้ 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

5. ระยะเวลาเป็นสมาชิก หมายถึง รวมเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกโดยนับระยะเวลาเป็นสมาชิกตามใบสมัครการขอเข้าเป็นสมาชิกจนถึงปัจจุบัน

6. การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การใช้สื่อต่างๆ ในการติดต่อกับสหกรณ์ที่ไม่ใช่การเดินทางมาติดต่อโดยตรงกับสหกรณ์

7. พื้นที่ถือครอง หมายถึง จำนวนไร่ของที่ดินทั้งหมดที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์แต่สมาชิกได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นๆ

8. พื้นที่สวนยาง หมายถึง จำนวนไร่ของที่ดินที่ถือครองอยู่สำหรับการปลูกยาง ทั้งที่รับผลประโยชน์ และยังไม่ได้รับผลประโยชน์ และรวมไปถึงพื้นที่ทั้งที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์

9. รายได้เพิ่มจากการขายน้ำยาง หมายถึง รายได้ที่เพิ่มขึ้นจากการนำน้ำยางสดไปจำหน่ายให้กับสหกรณ์เมื่อเปรียบเทียบกับราคาจากพ่อค้าที่ซื้อในท้องถิ่น

10. การดำเนินงานของสหกรณ์ หมายถึง การบริหารและการจัดการในการดำเนินธุรกิจ ด้านการให้บริการ

รายได้และเทคนิควิทยาการต่างๆ

11. การทำการเกษตรอื่นๆ หมายถึง การประกอบอาชีพการทำการเกษตรที่นอกเหนือไปจากการทำสวนยาง ได้แก่ การเลี้ยงสัตว์ การทำไร่ การปลูกผัก เป็นต้น

12. อาชีพเสริมนอกภาคเกษตร หมายถึง รายได้ของสมาชิกที่เกิดขึ้นโดยไม่เกี่ยวกับการทำการเกษตร ได้แก่ การซ่อมเครื่องยนต์ อุตสาหกรรมในครัวเรือน งานหัตถกรรมต่างๆ เป็นต้น

13. เทคนิคและวิทยาการ หมายถึง ความรู้และความสามารถต่างๆ ที่สมาชิกได้รับทั้งในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติจากสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาข้อมูลจากบทความ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ เป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด ซึ่งมีจำนวนสมาชิก 124 ราย ได้ทำการสุ่มตัวอย่างในการทำการศึกษาคั้งนี้โดยคั้งเป้าหมายไว้ว่าจะทำการศึกษาคั้งนี้ ร้อยละ 50.0 ของจำนวนสมาชิก

ทั้งหมด โดยการใช้วิธี "systematic random sampling" ของพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2531) ซึ่งเป็นวิธีการเลือกนับ 1-2 ตามเลขประจำตัวสมาชิก และเลือกศึกษาเฉพาะสมาชิกที่มีเลขประจำตัวหน่วยนับที่ 2 โดยไม่คำนึงถึงการกระจายของสมาชิกตามที่อยู่อาศัย ซึ่งพอจะแบ่งออกได้เป็นห้องที่อยู่อาศัยของสมาชิกที่สุ่ม คั้งนี้คือ หมู่ 1 บ้านทุ่งโพธิ์ 5 ราย หมู่ 3 บ้านไร่-บ้านนา 45 ราย และหมู่ 6 บ้านถ้ำตลอด 10 ราย รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างคั้งนี้ 60 ราย

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ใช้การสังเกตและใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล เนื่องจากเป็นวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพทางสังคม การศึกษาของชุมชน นอกจากนี้ยังทำให้ได้เห็นและศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของผู้รับการสัมภาษณ์อย่างแท้จริง ซึ่งเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูลมากยิ่งขึ้น

4. การสร้างแบบสอบถาม และทดสอบแบบ-สอบถาม

4.1 แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบ-สอบถามที่ได้กำหนดโครงสร้างแน่นอน เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา ชนิดของคำถามมีคั้งชนิดปลายปิด (close-ended) ซึ่งได้กำหนดให้เลือกตอบได้คั้งประเภทหนึ่งคำตอบและหลายคำตอบ อีกคั้งมีคำถามชนิดปลายเปิด

(open-ended) เพื่อให้ผู้ตอบมีอิสระในการให้คำตอบครอบคลุมถึงข้อมูลต่างๆ คือ ข้อมูลทั่วไปทางด้านสังคมและการสื่อสาร ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลแสดงระดับความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด และข้อมูลด้านปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของสมาชิก

4.2 การทดสอบแบบสอบถาม ได้ทำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปสัมภาษณ์ สมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านโหนด จำกัด จำนวน 10 ชุด เพื่อทดสอบความเที่ยงของแบบสอบถาม และนำข้อมูลมาหาค่าความเชื่อมั่น พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79 หมายความว่า แบบสอบถามที่นำไปทดสอบนั้นมีความเชื่อถือได้ในเรื่องของความถูกต้องสูงถึงร้อยละ 79.0 หลังจากนั้นได้ทำการปรับปรุงข้อคำถามที่ไม่ชัดเจนและแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการโดยการตรวจสอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อความถูกต้อง จากนั้นนำไปเข้ารหัสข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) โดยวิเคราะห์ข้อมูลของสมาชิก 60 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ในส่วนของความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง จำกัด ได้แบ่งการศึกษาค่ามัชฌิมเลขคณิต วิธีการแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.5 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความพึงพอใจสูงมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.5-4.50 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความพึงพอใจสูง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.5-3.50 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.5-2.50 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความพึงพอใจต่ำ

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 0.5-1.50 ขึ้นไป ถือว่ามีระดับความพึงพอใจต่ำมาก

สรุปผลการวิจัยและอภิปราย

ผลการศึกษาสรุปได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทางด้านสังคมและการติดต่อสื่อสาร : จากตารางที่ 1 พบว่า สมาชิกมีเพศชายและเพศหญิงในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 56.7 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 43.3 เป็นเพศชาย เป็นเพราะแรงงานในการทำสวนยางทั้งเพศชายและเพศหญิงมีประสิทธิภาพในการทำสวนยางใกล้เคียงกันและสอดคล้องกับแนวคิดของกิลเมอร์ (Gilmer, 1967 : 82) ที่กล่าวว่า เพศหญิงมีความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศหญิงมีความต้องการทางการเงินและมีความทะเยอทะยานทางอาชีพมากกว่าเพศชาย สมาชิกมีอายุเฉลี่ย 50.7 ปี นับว่ามีอายุเฉลี่ยค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับที่ วิบูลย์ แม่นสลิษฐ์ (2529 : 37) กล่าวว่าไว้ว่าบุคคลเมื่อมีวัยสูงขึ้น ความพึงพอใจในการทำงานจะมีมากขึ้น จนกระทั่งถึงวัยเกษียณอายุ ความพึงพอใจในการทำงานจะน้อยลง สมาชิกส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 85.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับ ก่อนที่จะมาเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด สมาชิกร้อยละ 96.7 เคยเป็นสมาชิกกลุ่มต่างๆมาก่อน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่ม ธ.ก.ส. กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มสหกรณ์ครู เป็นต้น และปัจจุบันก็ยังเป็นสมาชิกในกลุ่มดังกล่าวอยู่ ทั้งนี้เพราะสมาชิกส่วนใหญ่จะเข้าใจในระบบการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น และยังมีสมาชิกร้อยละ 23.3 ที่เป็นสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน สมาชิกส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 88.3 สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางด้วยตนเอง แต่ก็มีเหตุผลแต่ละคนแตกต่างกันไป เช่น ต้องการตัดพ้อค้าคนกลาง พอลงหลักการสหกรณ์ต้องการเงินปันผล และสมัครตามเพื่อน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สมาชิกกลุ่มนี้มีการสมัครเข้าเป็นสมาชิกตั้งแต่เริ่มดำเนินธุรกิจเป็นส่วนใหญ่คือ โดยเฉลี่ย 2.9 ปี

สำหรับด้านการติดต่อสื่อสาร พบว่า การติดต่อสื่อสารเป็นแบบเดิมๆ คือ มีการเดินทางไปติดต่อกับสหกรณ์ด้วยตนเอง ด้วยพาหนะที่สะดวกที่สุด คือ รถมอเตอร์ไซด์ สำหรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆที่สมาชิกได้รับ พบว่ามีความหลากหลาย กล่าวคือ ร้อยละ 60.0 ได้รับข่าวสาร

ตารางที่ 1 ลักษณะทั่วไปทางด้านสังคมและการติดต่อสื่อสาร

ประเภทข้อมูล	จำนวน (60)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	26	43.3
หญิง	34	56.7
อายุ (ปี)		
20-39	27	45.0
40-59	29	48.3
60 ขึ้นไป	4	6.7
(\bar{x} =50.7 S.D.=0.6)		
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	51	85.0
มัธยมศึกษา	7	11.7
สูงกว่ามัธยมศึกษา	2	3.3
ในกรณีที่เคย เป็นสมาชิกของกลุ่มหรือสถาบันใดต่อไปนี้ *		
กลุ่มแม่บ้าน	17	28.3
กลุ่มออมทรัพย์	55	91.7
กลุ่ม ธ.ก.ส.	31	51.7
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	10	16.7
กลุ่มสหกรณ์ครู	1	1.7
ปัจจุบันเป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบันใด		
เป็นสมาชิก	56	93.3
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดนอกจาก	4	6.7
กลุ่มสหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด		
ในกรณีที่เป็น เป็นสมาชิกกลุ่มหรือสถาบัน*		
กลุ่มแม่บ้าน	15	25.0
กลุ่มออมทรัพย์	51	85.0
กลุ่ม ธ.ก.ส.	32	53.3
กลุ่มสหกรณ์เครดิตยูเนียน	14	23.3
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	1	1.7
กลุ่มสหกรณ์ครู	1	1.7
อาสาสมัครหมู่บ้าน	1	1.7
ความสมัครใจเข้าเป็นสมาชิก		
สมัครใจด้วยตนเอง	53	88.3
เพื่อนบ้านชักชวน	5	8.3
เจ้าหน้าที่ชักชวน	1	1.7
ผู้นำชุมชนให้สมัครเข้าเป็นสมาชิก	1	1.7

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ประเภทข้อมูล	จำนวน (60)	ร้อยละ
เหตุผลการสมัครเข้าเป็นสมาชิก**		
พอใจหลักการสหกรณ์	12	20.0
ต้องการเงินปันผล	12	20.0
สมัครตามเพื่อน	6	10.0
ต้องการตัดพ้อค่าคนกลาง	26	43.3
อื่นๆ	4	6.7
ระยะเวลาที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก (ปี)		
น้อยกว่า 1	5	8.3
1-2	6	10.0
2-3	39	65.0
มากกว่า 3	10	16.7
(\bar{x} =2.9 S.D.=0.78)		
วิธีการที่ใช้ในการเดินทางมาติดต่อกับสหกรณ์ *		
ใช้รถมอเตอร์ไซด์ส่วนตัว	60	100.0
ใช้รถยนต์ส่วนตัว	3	5.0
เดิน	4	6.7
แหล่งข่าวสารเกี่ยวกับราคาขายที่ได้รับมากที่สุด		
พนักงานกองทุนฯ	4	6.7
พ่อค้าในหมู่บ้าน	9	15.0
เพื่อนบ้าน	18	30.0
สื่อมวลชน	9	15.0
สหกรณ์กองทุนสวนยาง จำกัด	18	30.0
อื่นๆ	2	3.3

หมายเหตุ : * เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
** เลือกตอบเฉพาะที่สำคัญที่สุด

จากสหกรณ์และเพื่อนบ้าน เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับตัวสมาชิกมากที่สุด นอกนั้นได้รับจากในหมู่บ้าน สื่อมวลชน และพนักงานกองทุนฯ เป็นต้น

2. ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ : จากตารางที่ 2 และ 3 พบว่า สมาชิกร้อยละ 83.3 มีอาชีพหลักในการทำสวนยาง แสดงว่า พื้นฐานของอาชีพได้ดำเนินตามบรรพบุรุษ และสภาพทางกายภาพของชุมชนแห่งนี้ เหมาะในการทำสวนยางมากที่สุด จะมีรายได้ทางด้านอื่นบ้างแต่ก็อยู่ในอาชีพ

ตารางที่ 2 ลักษณะทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจ

ประเภทข้อมูล	จำนวน (60)	ร้อยละ
อาชีพหลัก		
ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	4	6.7
เกษตรกรกรรม (สวนยาง)	50	83.3
รับจ้าง	6	10.0
อาชีพรอง*		
ข้าราชการหรือรัฐวิสาหกิจ	3	5.0
ค้าขาย	5	8.3
เกษตรกรกรรม	50	83.3
รับจ้าง	26	43.3
อื่นๆ	2	3.3
พื้นที่ถือครองทั้งหมด (ไร่)		
ไม่มีพื้นที่ถือครอง	1	1.7
มีพื้นที่ถือครอง 1-20	21	35.0
มีพื้นที่ถือครอง 21-40	23	38.3
มีพื้นที่ถือครอง 41-60	10	16.7
มีพื้นที่ถือครองมากกว่า 60	5	8.3
ลักษณะของการถือครองที่ดิน*		
มีเอกสารสิทธิ์	54	90.0
ไม่มีเอกสารสิทธิ์	17	28.3
เอกสาร สป.ก	5	8.3
เอกสาร สท.ก	18	30.0
ผู้อื่นให้ใช้ที่ดินฟรี	2	3.3
ที่ดินป่าสงวนฯ	9	15.0
ที่ดินสาธารณะหมู่บ้าน	1	1.7

หมายเหตุ : * เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

การเกษตร เช่น สวนผลไม้ สวนผัก และเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น ซึ่งมีถึงร้อยละ 83.3 เช่นกัน ทั้งนี้สรุปได้ว่า สมาชิกส่วนใหญ่มีรายได้ด้วยการประกอบอาชีพทางการเกษตร และจากผลของการมีโรงแรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจในสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง จำกัด มีผลทำให้สมาชิกมีรายได้ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยถึง 5,133.33 บาท/คน/ปี (150 วัน) ในด้านพื้นที่ถือครอง สมาชิกของสหกรณ์มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 30.9 ไร่ ในพื้นที่ดังกล่าวมีการใช้พื้นที่ในการทำสวน

ตารางที่ 3 แสดงรายได้เพิ่มจากการขายน้ำยางให้แก่สหกรณ์

ประเภทข้อมูล	จำนวน (60)	ร้อยละ
รายได้เพิ่มจากการขายน้ำยางให้แก่สหกรณ์ (150 วัน/ปี/บาท)		
รายได้ต่ำกว่าขายให้พ่อค้า	2	3.3
รายได้เพิ่ม 1-5,000	4	6.7
รายได้เพิ่ม 5,001-10,000	8	13.3
รายได้เพิ่ม 10,001-15,000	12	20.0
ไม่มีความแตกต่าง *	19	31.7
ไม่เคยเปรียบเทียบ	15	25.0

หมายเหตุ : รายได้เฉลี่ยจากผู้ให้ข้อมูลที่รายได้จริง 45 ราย (อีก 15 ราย เป็นผู้ที่ไม่เคยทำการเปรียบเทียบ) = 5,133.33 บาท/ปี (150 วัน)
* คำว่าไม่มีความแตกต่าง หมายถึง รายได้ที่ได้รับการขายน้ำยางให้แก่สหกรณ์และรายได้ที่ขายให้พ่อค้าได้รับในปริมาณที่เท่ากัน โดยประมาณ

ยางเฉลี่ยถึง 25.1 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 81.2 ของพื้นที่ถือครองทั้งหมด ดังแสดงในภาพประกอบที่ 1 ที่ดินส่วนใหญ่จะมีเอกสารสิทธิ์ในการเป็นเจ้าของ จะมีบ้างเพียงส่วนน้อยที่ยังไม่มีเอกสารสิทธิ์

3. ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ : ผลจากการศึกษา ดังแสดงในตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการให้บริการของสหกรณ์ ด้านรายได้ที่เกิดจากการเป็นสมาชิก ด้านเทคนิคและวิทยาการที่ได้รับ และด้านการบริหารของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น สมาชิกมีความพึงพอใจด้านการบริหารของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐในระดับสูง ($\bar{x}=3.5$) และมีความพึงพอใจด้านการให้บริการของสหกรณ์ ($\bar{x}=3.0$) ด้านรายได้ที่เกิดจากการเป็นสมาชิก ($\bar{x}=3.0$) และด้านเทคนิคและวิทยาการที่ได้รับ ($\bar{x}=2.7$) ในระดับปานกลาง

แต่เมื่อจำแนกรายละเอียดของความพึงพอใจในแต่ละด้าน ดังแสดงในตารางที่ 4 เช่นกัน พบว่า ในด้านการบริหารของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งประกอบด้วย การบริหารของผู้บริหารและการดูแลสมาชิกของเจ้าหน้าที่พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจในด้านการดูแลสมาชิกของเจ้าหน้าที่ในระดับสูง ($\bar{x}=3.6$) ทั้งนี้เพราะสมาชิกมีโอกาส

ภาพประกอบที่ 1 แสดงการใช้ที่ดินตำบลเขาแดง อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร. 2532.

พบปะเจ้าหน้าที่ซึ่งได้เข้ามาดูแลให้ความปรึกษาอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ปัญหาส่วนใหญ่จึงได้รับการแก้ไขทันที นอกจากนี้สมาชิกมีความพึงพอใจในด้านการบริหารของผู้บริหารสหกรณ์ในระดับสูงเช่นกัน ($\bar{x}=3.5$) เพราะกลุ่มผู้บริหารมีความสามารถและมีความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ยึดมั่นในอุดมการณ์ จนทำให้สหกรณ์มีกำไร สมาชิกได้รับเงินปันผลทุกปี จึงทำให้กลุ่มผู้บริหารชุดนี้ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกมาตลอด

สำหรับด้านการให้บริการของสหกรณ์อันประกอบด้วย ความสะดวกรวดเร็วในการรับน้ำยาง ความสะดวกรวดเร็วในการจ่ายเงิน ปริมาณธุรกิจที่มีอยู่ และปริมาณความจุของโรงรมในสหกรณ์ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจในด้านความสะดวกรวดเร็วในการจ่ายเงินในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.1$) เพราะสหกรณ์มีการจ่ายเงินค่าน้ำยางให้แก่สมาชิกทุก 15 วัน ซึ่งสมาชิกมีความเห็นว่าทำให้ได้รับเงินจำนวน

มากกว่าการรับเงินทุกวัน สามารถที่จะนำไปใช้จ่ายและซื้อของใช้ที่จำเป็นได้ แต่ในขณะเดียวกัน ถ้าสหกรณ์เปิดบริการจ่ายเงินทุกวันก็จะทำให้ฟุ่มเฟือย ไม่สามารถรวบรวมซื้อของที่จำเป็นได้ ประกอบกับในวันจ่ายเงิน สหกรณ์เปิดจ่ายให้แก่สมาชิกตลอดทั้งวัน สามารถมารับเงินได้ตามแต่ที่สมาชิกแต่ละคนสะดวก แต่ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาในแง่ของระบบแล้ว สหกรณ์ยังไม่มีการจัดระบบในการจ่ายเงินที่เป็นระเบียบเท่าที่ควร

ด้านความพึงพอใจในด้านรายได้ที่เกิดจากการเป็นสมาชิก ซึ่งประกอบด้วย รายได้จากการรับเงินปันผล และรายได้จากราคาที่ขายยางให้สหกรณ์ พบว่า สมาชิกมีความพึงพอใจในด้านรายได้จากการรับเงินปันผลในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.0$) เพราะถ้าไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ก็นำยางไปขายให้พ่อค้าเอกชนในชุมชนแล้ว จะไม่มีส่วนในการรับเงินปันผลคืนมาเลย และที่ผ่านมามีสมาชิกได้รับเงิน

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ ในด้านต่างๆ

(n=60)

ความพึงพอใจ	ระดับความพึงพอใจ										ค่าเฉลี่ย อันดับ	
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านการให้บริการ												
ความสะดวกรวดเร็วในการรับน้ำยาง	1	1.7	10	16.7	36	60.0	7	11.6	6	10.0	2.9	4
ความสะดวกรวดเร็วในการจ่ายเงิน	2	3.3	21	35.0	24	40.0	7	11.7	6	10.0	3.1	1
ปริมาณธุรกิจที่มีอยู่	-	-	12	20.0	36	60.0	8	13.3	4	6.7	2.9	2
ปริมาณความจุของโรงรมในสหกรณ์	1	1.7	10	16.7	34	56.7	13	21.6	2	3.3	2.9	3
ค่าเฉลี่ยรวม = 3.0 S.D. = 0.9												
ด้านรายได้ที่เกิดจากกรเป็นสมาชิก												
รายได้จากการรับเงินปันผล	2	3.3	12	20.0	36	60.0	5	8.3	5	8.3	3.0	1
รายได้จากราคาที่ขายยางให้สหกรณ์	1	1.7	13	21.6	33	55.0	7	11.7	6	10.0	2.9	2
ค่าเฉลี่ยรวม = 2.7 S.D. = 0.8												
ด้านเทคนิคและวิทยาการที่ได้รับ												
ความรู้เรื่องสหกรณ์	-	-	6	10.0	28	46.7	24	40.0	2	3.3	2.6	3
การมีส่วนร่วมในการประชุม	-	-	16	26.7	30	50.0	6	10.0	8	13.3	2.9	2
ความรู้เทคนิคการผลิตในโรงงาน	-	-	4	6.7	30	50.0	18	30.0	8	13.3	2.5	4
ความรู้ด้านเกษตรอื่น ๆ	-	-	2	3.3	27	45.0	28	46.7	3	5.0	2.5	5
ความรู้ด้านอาชีพเสริม	-	-	3	5.0	23	38.0	29	48.4	5	8.3	2.4	6
ความรู้เรื่องการค้าปลีกแบบรายวัน	-	-	2	3.3	29	48.3	16	26.7	13	21.7	2.3	7
ความรู้เรื่องเครื่องจักร	2	3.3	3.1	51.8	23	38.3	2	3.3	2	3.3	3.5	1
ค่าเฉลี่ยรวม = 2.7 S.D. = 0.8												
ด้านการบริหารของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐ												
การบริหารงานของผู้บริหาร	3	5.0	25	41.7	30	50.0	1	1.7	1	1.7	3.5	2
การดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	2	3.3	40	66.7	12	20.0	3	5.0	3	5.0	3.6	1
ค่าเฉลี่ยรวม = 3.5 S.D. = 0.8												

ปันผลคืนในอัตราที่ยุติธรรมสำหรับรายได้จากการขายน้ำยางในสหกรณ์นั้น สมาชิกมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.9$) ทั้งนี้เพราะสมาชิกเห็นว่า การนำน้ำยางไปส่งให้กับสหกรณ์มีรายได้ที่สูงกว่าการนำไปขายให้กับพ่อค้าเอกชนในชุมชน ประกอบกับสหกรณ์มีการกำหนดราคาในการรับซื้อไว้บนพื้นฐานที่ใกล้เคียงกับราคารับซื้อของพ่อค้าเอกชนในชุมชนซึ่งจะสูงกว่าเพียงเล็กน้อย ด้วยเหตุผลที่ว่า ถ้าสหกรณ์มีกำไรก็จะตกเป็นของสมาชิกในส่วนของเขา

ปันผลในที่สุด

นอกจากมีความพึงพอใจในด้านเทคนิคและวิทยาการที่ได้รับ อันประกอบด้วย ความรู้เรื่องสหกรณ์ การมีส่วนร่วมในการประชุม ความรู้เทคนิคการผลิตในโรงงาน ความรู้ด้านเกษตรอื่น ๆ ความรู้ด้านอาชีพเสริม ความรู้เรื่องการค้าปลีกแบบรายวัน และความรู้เรื่องเครื่องจักร สรุปได้ว่า สมาชิกมีความพึงพอใจในเรื่องความรู้เรื่องเครื่องจักรในระดับสูง ($\bar{x}=3.5$) เพราะว่าทางสหกรณ์มีการแนะนำ

วิธีใช้เครื่องซึ่งแก่สมาชิก พร้อมทั้งมีการทดสอบเครื่องซึ่งให้สมาชิกดูทุกวันก่อนรับน้ำยาจากสมาชิก ทำให้สมาชิกได้รับความรู้และประสบการณ์ สำหรับเทคนิคและวิทยาการที่สมาชิกมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ การมีส่วนร่วมในการประชุม ($\bar{x}=2.9$) และความรู้เรื่องสหกรณ์ ($\bar{x}=2.6$) ทั้งนี้สมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการประชุมทุกครั้งจะมีการเปิดโอกาสให้สมาชิกมีการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่ สำหรับความรู้เรื่องสหกรณ์นั้นเนื่องจากสมาชิกมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมทุกครั้ง ซึ่งในการประชุมส่วนใหญ่จะมีการเชิญเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าร่วมประชุมด้วย จึงมีการให้ความรู้ในส่วนนี้อย่างสม่ำเสมอ

ในส่วนของเทคนิคและวิทยาการที่สมาชิกมีความพึงพอใจในระดับต่ำ คือ ความรู้เทคนิคการผลิตในโรงงาน ($\bar{x}=2.5$) เพราะว่าโรงงานเปิดโอกาสให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสเข้ามารับจ้างเป็นแรงงานในโรงงาน และศึกษาหาความรู้ในเรื่องเทคนิคการผลิตโดยมีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ แต่สมาชิกไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าที่ควรเพราะคิดว่าตนเองไม่มีความจำเป็นต้องรับรู้ในส่วนนี้มากนัก สำหรับความรู้ด้านเกษตรอื่นๆ ($\bar{x}=2.5$) และความรู้ด้านอาชีพเสริม ($\bar{x}=2.4$) สมาชิกไม่ค่อยให้ความสนใจมากนัก เพราะสมาชิกมีความเห็นว่าคุณเองมีที่ดินทำสวนยางเป็นหลักอยู่แล้ว และเป็นรายได้หลักของครอบครัวจึงทุ่มเทเวลาให้กับกิจกรรมส่วนนี้มาก กอปรกับสวนผลไม้ สวนผัก เลี้ยงสัตว์ หรือกิจกรรมอื่นๆ เช่น การแปรรูปอาหาร เป็นต้น ทำเพื่อเป็นรายได้เสริมส่วนใหญ่ทำไว้เพื่อการบริโภคที่เหลือจึงขาย ในส่วนความรู้เรื่องการคิดเปอร์เซ็นต์อย่างแท้จริง ซึ่งสมาชิกมีความพึงพอใจในระดับต่ำนั้น ($\bar{x}=2.3$) เพราะทางสำนักงานกองทุนสงเคราะห์สวนยางไม่ได้จัดการอบรมเป็นการเฉพาะให้กับสมาชิกทุกคน จะจัดอบรมให้เฉพาะกับผู้ที่มีหน้าที่โดยตรงและสมาชิกที่เข้ามาเป็นแรงงานในโรงงานเท่านั้น

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ของสมาชิก ปัญหาที่สมาชิกให้ความสนใจและแสดงความคิดเห็นมาก ได้แก่ ปัญหาที่สหกรณ์ไม่สามารถบริการรับซื้อน้ำยาของสมาชิกได้ทั้งหมด ปัญหาน้ำเสียจากโรงงานของสหกรณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศน์และสภาพแวดล้อมของชุมชน สำหรับ

ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการปรับราคาปรับซื้อน้ำยาให้สูงกว่าเดิม และเพิ่มปริมาณการรับซื้อน้ำยาให้มากขึ้น ซึ่งจากปัญหาและข้อเสนอแนะดังกล่าวจะเป็นกระจุกสะท้อนให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย สมาชิก กรรมการบริหาร ฝ่ายจัดการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่จะต้องคิดและทำด้วยความร่วมมือกันทุกฝ่าย

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาความพึงพอใจของสมาชิกต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กองทุนสวนยางบ้านเขาแดง จำกัด อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา ซึ่งได้จำแนกความพึงพอใจออกเป็นหลายด้าน คือ ด้านบริการของสหกรณ์ ด้านรายได้ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิก ด้านเทคนิค วิทยาการที่สมาชิกได้รับ และด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ รวมไปถึงการดูแลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจากผลการศึกษาสรุปได้ว่าสมาชิกมีความพึงพอใจในด้านการให้บริการของสหกรณ์ ความพึงพอใจในด้านรายได้ที่เกิดจากการเป็นสมาชิก ในระดับปานกลาง ซึ่งต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น โดยความร่วมมือกันของสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของรัฐในอนาคตจะสร้างกิจกรรมเสริมเพิ่มขึ้น และปรับปรุงการบริการในด้านต่างๆ ภายในสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับด้านเทคนิค วิทยาการที่สมาชิกได้รับ สมาชิกมีความพึงพอใจในระดับต่ำเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จากการศึกษาจึงขอเสนอแนะในส่วนของด้านเทคนิค วิทยาการเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ดังนี้คือ

1. **ความรู้เรื่องสหกรณ์** จากผลศึกษานับว่าสมาชิกมีความรู้ในเรื่องของสหกรณ์น้อย ไม่เข้าใจระบบการทำงาน และทำธุรกิจร่วมกันแบบสหกรณ์ เพราะฉะนั้นแนวทางที่จะสร้างให้สมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในระบบสหกรณ์ก็คือ การให้การศึกษาโดยมีการประชุมเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาชี้แจง มีการสร้างแบบจำลองการทำงานในระบบสหกรณ์ โดยให้สมาชิกทุกคนลงมือปฏิบัติจริง กินนอนร่วมกัน เพื่อให้ทราบว่า หลักการของสหกรณ์ก็คือ การให้สมาชิกรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ฝึกให้สมาชิกทั้งหมดรู้จักในการวางแผนร่วมกันในการแก้ปัญหา และนำความคิดการแก้ปัญหา

ผ่านมาสู่คณะกรรมการเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป ตามขั้นตอนการบริหารในรูปของสหกรณ์

2. ความรู้เทคนิคการผลิตในโรงงาน จากผลการศึกษา เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่มักจะไม่สนใจกระบวนการผลิต มีหน้าที่เพียงนำผลิตผลมาส่งให้สหกรณ์เท่านั้น เมื่อสมาชิกมีปัญหาในเรื่องเทคนิคการผลิตในโรงงานจึงไม่เข้าใจ เพราะฉะนั้นแนวทางที่ น่าจะให้ความสนใจ คือ การแบ่งกลุ่มสมาชิกมาทำงาน หรือศึกษาการทำงานในโรงงานด้วยตนเอง ทุกขั้นตอนกลุ่มละ 1 รอบของกิจกรรมในโรงงาน จะทำให้เมื่อสหกรณ์เกิดปัญหาขึ้นมา สมาชิกจะได้เข้าใจปัญหา ร่วมกันและตรงกัน

3. ความรู้เรื่องการเกษตรอื่นๆ เนื่องจากพบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก คือ การทำสวนยาง จึงไม่มีความรู้ในด้านอาชีพการเกษตรอื่นๆ แต่ระบบการอยู่ร่วมกันในสหกรณ์ สมาชิกควรจะมีความรู้ความสามารถในด้าน การเกษตรอื่นที่นอกจากยางด้วย เพื่อจะทำให้สหกรณ์มี โอกาสขยายกิจกรรมในสหกรณ์เพิ่มขึ้น ได้ยสมาชิกเป็น ผู้ส่งวัตถุดิบหรือผลิตผลให้แก่สหกรณ์ เพราะฉะนั้นวิธีการ ที่จะทำให้สมาชิกมีความรู้เรื่องการเกษตรด้านอื่นๆ ทาง สหกรณ์ต้องร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ จัดการฝึกอบรม ในหัวข้อที่สมาชิกส่วนใหญ่มีความต้องการ มีการลงมือ ปฏิบัติจริง ๆ และเมื่อได้ผลิตผลขึ้นมา สหกรณ์และเจ้าหน้าที่ ของรัฐควรมีการประสานให้มีการซื้อขายที่มีความเป็นธรรม

4. ความรู้ด้านอาชีพเสริม เนื่องจากพบว่า ราคา ยางมีแนวโน้มที่ไม่มั่นคงเท่าที่ควร เพราะฉะนั้นสมาชิก สหกรณ์ควรมีอาชีพเสริมไว้รองรับเกือหนุนอาชีพหลัก โดย มอบหมายให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เชิญ วิทยากรที่มีความสามารถมาฝึกอบรม โดยเฉพาะอาชีพ เสริมที่สามารถหาวัตถุดิบในท้องถิ่นได้ แต่ที่สำคัญต้องมี ตลาดไว้รองรับที่แน่นอนและยุติธรรม

5. ความรู้เรื่องการคิดเปอร์เซ็นต์อย่างแท้จริง จาก การศึกษาพบว่า สมาชิกไม่เข้าใจและไม่มีความรู้ในเรื่อง การคิดเปอร์เซ็นต์อย่างแท้จริง ทำให้ไม่มั่นใจว่าสหกรณ์คิดให้ ถูกหรือไม่ ซึ่งแนวทางแก้ปัญหาคงไม่ยาก โดยการจัดอบรม ขึ้นในโรงงาน เพราะมีเครื่องมืออุปกรณ์พร้อมอยู่แล้ว อาจ จะแบ่งการอบรมเป็นกลุ่มๆ ทั้งภาคทฤษฎีและการทดลอง ทำจริงทุกคน

จากผลการศึกษาในส่วนที่สมาชิกมีความพึงพอใจน้อย ซึ่งทั้งหมดเป็นเรื่องของการให้ความรู้เทคนิคและวิทยาการ แก่สมาชิก อันเนื่องมาจากทางสหกรณ์ และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องไม่มีการเตรียมการและให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ ต่อสมาชิกมากนัก ซึ่งต่อไปผู้ศึกษาคิดว่าควรให้ความสำคัญ เพิ่มขึ้นเพราะถ้าสมาชิกทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในเทคนิค และวิทยาการต่างๆ ดีแล้วการบริหารสหกรณ์ก็จะง่ายยิ่งขึ้น โดยการมีการจัดให้ความรู้เป็นระยะๆ อาจจะทำให้วิธีการจัด ฝึกอบรม นิทรรศการ หรือการไปศึกษาดูงาน แล้วแต่สภาพ ความสะดวกของสหกรณ์

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2538. คู่มือส่งเสริมสหกรณ์กองทุนสวนยาง. กรุงเทพฯ : กระทรวง เกษตรและสหกรณ์.

สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง. 2539. รายงานผลการดำเนินการตลาดประมูลยางแผ่นรมควัน. กรุงเทพฯ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์. 2539. ปัจจุบันและอนาคตของตลาดยางไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการ เกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการ ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิบูลย์ แม่นสถิตย์. 2529. "ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการทำงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย". ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Gilmer, B. 1967. Applied Psychology. New York : Mc.-Graw-Hill.